

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/140/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123208260
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123208260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ivan Jánošík, advokátom so sídlom Klincová 35, Bratislava, IČO: 31 763 898, proti žalovanému: C. D. D., so sídlom E., B. XXX/XX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou MESZÁROS BARIAKOVÁ, so sídlom P.O. Hviezdoslava 344/23, Zvolen, IČO: 52 488 047, o zaplatenie 17.743,41 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č. k. BR-3C/18/2023-119 zo dňa 07.08.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č. k. BR-3C/18/2023-119 zo dňa 07. augusta 2023 p o t v r d z u j e .

II. Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno (ďalej aj len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. žalobu žalobcu zamietol. Výrokom II. žalobcovi uložil povinnosť nahradit' žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku súdny úradník.

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu, žalobou doručenou upomínaciu súdu dňa 09.01.2023 domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného zaplatiť mu sumu 17.743,41 Eur spolu s úrokom z omeškania od 20.10.2021 do zaplatenia. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 37Up/43/2023 zo dňa 19.01.2023, proti ktorému žalovaný podal v zákonom stanovenej lehote odpor s odôvodnením a žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania, nakoľko nárok žalobcu v celom rozsahu poprel a tento neuznal.

1.2 V ďalšom obsahu odôvodnenia súd prvej inštancie konštatoval jednotlivé vyjadrenia a prednesy sporových strán, vykonané dokazovanie a závery z neho vyplývajúce.

1.3 Na vec súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 657 a § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

1.4 Súd konštatoval, že právna zástupkyňa žalobcu až v priebehu pojednávania dňa 07.08.2023 uviedla, že žalobca sa domáhal toho, aby sa súd obmedzil iba na určenie splatnosti dlhu žalovaného a určil, že pôžička, ktorú poskytol žalobca dňa 18.02.2011 žalovanému, vo výške 17.743,41 Eur sa stane splatnou 3 dni po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Vzhľadom na výsledky doterajšieho dokazovania, v ráttane vylúchu svedkov a na základe oboznámenia sa so spisom sp. zn. 9C/19/2018, ako aj z dôvodu oneskorene podaného návrhu na zmenu petitu žaloby, súd na pojednávaní dňa 07.08.2023 za prítomnosti strán sporu, v zmysle § 143 ods. 1 CSP, návrh na zmenu žaloby nepripustil.

1.5 Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní mal preukázané, že dňa 18.02.2011 bola z osobného účtu žalobcu, vedeného v peňažnom ústave F., prevedená na účet spoločnosti C. D. D., t.j. na účet žalovanej spoločnosti, peňažná suma 17.743,41 Eur. Zároveň mal súd preukázané, že rodičia žalobcu: A. B. a G. B. požičali svojmu synovi, žalobcovi, na základe ústnej dohody medzi nimi sumu 18.000,- Eur a sumu 17.743,41 Eur, teda spolu sumu 35.743,41 Eur, pričom následne tieto finančné prostriedky, teda aj žalovanú sumu 17.743,41 Eur poskytol žalobca žalovanej spoločnosti za účelom kúpy motorového vozidla pre spoločnosť C. D. D., ktorým by žalobca vykonával práce pre žalovanú spoločnosť a toto motorové vozidlo by využíval ako šofér. Súd mal v konaní preukázané, že z poskytnutej sumy žalovaná spoločnosť skutočne zakúpila osobné motorové vozidlo H. I. v kúpnej cene 21.930,84 Eur, pričom uvedené motorové vozidlo i riadne majetkovo a účtovne zaevidovala ako svoj majetok, teda vlastníkom uvedeného motorového vozidla sa stala a aj naďalej ním je žalovaná spoločnosť. Ďalej súd konštatoval, že vo veci bolo nevyhnutné zistiť, na základe akej právnej skutočnosti a z akého právneho dôvodu došlo k poskytnutiu finančnej sumy vo výške 17.743,41 Eur, nakoľko žalobca v priebehu konania tvrdil, že žalovanú sumu požičal žalovanej spoločnosti na základe ústnej zmluvy o pôžičke a vzhľadom na blízky vzťah medzi ním a konateľkou žalovanej spoločnosti, keďže žili v partnerskom vzťahu sa dohodli, že čas plnenia sa nedojednávajú, v dôsledku čoho platí zákonná úprava, že alternatívne bol čas plnenia ponechaný na vôli žalovanej spoločnosti, ako dlžníka. Zároveň žalobca tvrdil, že žalovaná spoločnosť bola nečinná, pričom žalobca s konateľkou žalovanej spoločnosti už boli rozvedení, žalobca vyzval žalovanú spoločnosť listom zo dňa 12.10.2021 k splneniu dlhu a vráteniu žalovanej sumy 1.dňa po doručení výzvy, najneskôr do 5 dní od jej prevzatia.

1.6 Taktiež mal súd preukázané, že v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 9C/19/2018, rodičia žalobcu sa domáhali voči žalovanej spoločnosti zaplata sumy 35.743,41 Eur, vrátane sumy 17.743,41 Eur tvrdiac, že poskytli žalovanej spoločnosti dňa 10.02.2011 sumu 18.000,- Eur a dňa 18.02.2011 sumu 17.743,41 Eur na kúpu osobného motorového vozidla značky H. I. a na úhradu jeho prevádzkových nákladov. V uvedenom konaní bol ako svedok vypočutý A. B., ktorý výslovne uviedol, že peniaze sa mali vrátiť do 5 rokov od kedy boli požičané, pričom žalobca výslovne uviedol, že „peniaze išli od rodičov, jednalo sa o to, že keď sa založila firma tak neboli peniaze, tak som sa spýtal rodičov, či by nám neposkytli peniaze s tým, že sa peniaze vrátia, ale peniaze sa doteraz nevrátili. Dohodli sme sa, že peniaze sa vrátia do 5 rokov, od kedy boli požičané“. Okresný súd Brezno v konaní 9C/19/2018 žalobu žalobcov zamietol, pričom v dôsledku podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, žalobu zamietajúci rozsudok potvrdil ako vecne správny.

1.7 Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v priebehu celého konania dôvodil svoju žalobu na zaplata žalovanej sumy od existencie ústnej zmluvy o pôžičke medzi ním na jednej strane a štatutárnou zástupkyňou žalovanej spoločnosti na strane druhej, čo preukazoval výpisom z jeho osobného účtu zo dňa 11.03.2011 a o prevode sumy 17.743,41 Eur zo dňa 18.02.2011 na účet žalovanej spoločnosti a svedeckými výpoveďami jeho rodičov. V konaní žalobca tvrdil, že sa jedná o ústnu zmluvu o pôžičke s tým, že si s konateľkou žalovanej spoločnosti nedojednali čas plnenia, a preto vyzval žalovanú spoločnosť na úhradu do 1. dňa po doručení výzvy zo dňa 12.10.2023. Z konania 9C/19/2018 však mal súd preukázané, že sám žalobca ako svedok v tomto konaní na pojednávaní dňa 11.04.2019 výslovne uviedol, že si s konateľkou žalovanej spoločnosti dohodli dobu vrátenia peňazí do 5 rokov od ich poskytnutia, t.j. do 18.02.2016. Rodičia žalobcu na pojednávaní dňa 07.02.2019 tvrdili, že poskytnuté finančné prostriedky mali byť žalovanou spoločnosťou vrátené do 31.03.2016. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že poskytol žalovanej spoločnosti dňa 18.02.2011 pôžičku, keď ani výpis z účtu nie je dôkazom, že poukázaná suma je pôžičkou a žalobca svoje tvrdenia o existencii ústnej zmluvy o pôžičke nijakým spôsobom nepreukázal, tieto jeho tvrdenia neboli preukázané ani svedeckými výpoveďami rodičov žalobcu. Žalobca tiež nepreukázal žiadnu dohodu o povinnosti žalovanej spoločnosti finančné prostriedky žalobcovi vrátiť. Súd konštatoval, že výpisom z účtu žalobcu o prevode žalovanej sumy na účet žalovanej spoločnosti nie je preukázaný ani žiadny záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovanou spoločnosťou. Výpis z účtu žalobcu len preukazuje poukávanie finančnej sumy 17.743,41 Eur na účet žalovaného, ktorý však prijatie tejto sumy nevyvrátil, naopak, potvrdil poukávanie žalovanej sumy žalobcom za účelom kúpy osobného motorového vozidla na základe dohody so žalobcom. Súd mal preukázané, že ani svedkovia navrhnutí žalobcom, jeho rodičia, nepreukázali, že by medzi ich synom a žalovanou spoločnosťou bola uzavretá ústna zmluva o pôžičke, na základe ktorej by vznikla žalovanej spoločnosti povinnosť na vrátenie finančnej sumy.

1.8 Na námietku premlčania vznesenú žalovaným z opatrnosti súd uviedol, že námietka premlčania v danom prípade by zásadne dobrým mravom neodporovala, uvedené môže nastať v pomere blízkych osôb, keď uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor strany sporu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by za takej situácie zániku nároku v dôsledku

uplynutia premičacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. V predmetnom konaní sa o takéto konanie nejedná, nedošlo k žiadnemu záväzkovému vzťahu medzi stranami sporu a poukázaním finančných prostriedkov z účtu žalobcu na účet žalovaného nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, preto žalovanému nevyplýva povinnosť tieto finančné prostriedky žalobcovi vrátiť. Z uvedeného dôvodu súd žalobu žalobcu zamietol.

1.9 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ Civilného sporového poriadku. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu. Uviedol, že v konaní nebola sporná skutočnosť o prevode finančných prostriedkov žalobcom, táto skutočnosť bola preukazovaná výpisom z bankového účtu žalobcu a rovnako tak nebola sporná skutočnosť, že v čase poskytnutia pôžičky mal žalobca s jedinou konateľkou a spoločníčkou žalovanej spoločnosti partnerský vzťah, žili v spoločnej domácnosti a neskôr po 2 a 1 roku odo dňa poskytnutia pôžičky došlo medzi žalobcom a jedinou spoločníčkou žalovanej spoločnosti k uzavretiu manželstva. V roku 2017 došlo k rozvodu tohto manželstva, pričom vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o pôžičke bola uzavretá pred uzavretím manželstva, táto nebola predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Medzi partnermi, resp. manželmi, nevyhnutne existuje vyššia miera dôvery pri poskytovaní pôžičky a ako v prípade spoločenských vzťahov medzi inými nie blízkymi osobami, a preto nie je ničím výnimočným, že medzi blízkymi osobami sa nestanoví lehota splatnosti a ponechá sa na vôli dlžníka, čo bol i prípad žalobcu a konateľky a spoločníčky žalovanej spoločnosti. Na to, že čas splatnosti dlhu bol ponechaný na vôli žalovanej spoločnosti poukázal žalobca už pri prvom úkone, ktorý adresoval okresnému súdu už počas upomínacieho konania. Ponechanie času splatnosti pôžičky na vôli žalovanej spoločnosti Okresný súd Brezno prehliadal a skutkový stav nesubsumoval pod relevantnú právnu normu s poukazom na princíp preferencie obsahu procesných úkonov a zároveň s prihliadnutím na zásadu iura novit curia. Medzi žalobcom a žalovanou spoločnosťou bol čas splatnosti dlhu, ktorý vyplýval z ústne uzavretej zmluvy o pôžičke, ponechaný na vôli dlžníka, t.j. na vôli žalovanej spoločnosti a z toho dôvodu mal podľa názoru žalobcu okresný súd postupovať podľa § 564 Občianskeho zákonníka.

2.1 Ďalej žalobca uviedol, že skutočnosť, že čas splatnosti pôžičky si žalobca a žalovaná spoločnosť nedojednali, vyplýva tiež z prvého úkonu, ktorý žalobca adresoval súdu ako aj z vyjadrenia právnej zástupkyne žalovanej spoločnosti na pojednávaní dňa 28.06.2023, ktorá uviedla „nikdy nebolo dohodnuté, že by mali byť (finančné prostriedky, pozn. žalobcu) niekedy žalovaným vrátené.“ Taktiež v rámci výsluchu konateľky žalovanej spoločnosti táto uviedla: „Trvám na tom, že žiadna dohoda o vrátení finančných prostriedkov medzi žalobcom a žalovanou spoločnosťou nebola“. Citované výroky právnej zástupkyne žalovanej spoločnosti, ako aj konateľky žalovanej spoločnosti, implicitne potvrdzujú žalobcom tvrdenú skutočnosť, že čas splatnosti dlhu bol ponechaný na vôli žalovanej spoločnosti. V opačnom prípade by išlo o bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej spoločnosti na úkor žalobcu.

2.2 Žalobca tiež poukázal na to, že prostredníctvom právneho zástupcu na v poradí druhom pojednávaní pred okresným súdom dňa 07.08.2023 navrhol zmenu žalobného návrhu tak, aby súd určil, že pôžička, ktorú poskytol žalobca dňa 18.02.2011 žalovanému vo výške 17.743,41 Eur sa stane splatnou 3 dni po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Predmetnému návrhu na zmenu žalobného petitu Okresný súd Brezno nevyhovel. Žalobca poukázal na komentár k civilnému sporovému poriadku, podľa ktorého súd v zásade zmenu návrhu musí pripustiť, okrem prípadov, ak by výsledky doterajšieho konania neumožňovali konať o zmenenom návrhu. Ďalej poukázal na rozhodnutie R 101/2002, v ktorom bolo konštatované, že prípustnosť zmeny návrhu na začatie konania podľa § 95 ods. 1 OSP (teraz § 139 CSP, pozn. žalobcu) sa neobmedzuje len na konanie pred súdom prvého stupňa, ale v zmysle § 211 OSP možno tento návrh zmeniť aj pred odvolacím súdom. Preto žalobca zamietnutie návrhu na pripustenie zmeny žaloby považuje za odopretie práva konať pred súdom, kedy zastáva názor, že výsledky konania pred Okresným súdom Brezno jednoznačne dokumentovali tú skutočnosť, že lehota splatnosti pôžičky bola ponechaná na vôli žalovanej spoločnosti. V ďalšom obsahu odvolania žalobca namietal závery, ktoré vyplynuli súdu prvej inštancie z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchu sporových strán a výsluchu svedkov. Nestotožnil sa so záverom súdu, ktorý konštatoval, že nedošlo k žiadnemu záväzkovému vzťahu medzi stranami sporu a poukázaním finančných prostriedkov z účtu žalobcu na účet žalovaného nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, a preto žalovanému nevyplýva povinnosť tieto finančné prostriedky vrátiť. Naďalej sa pridržiava svojich skutkových tvrdení, že žalobca poskytol žalovanej spoločnosti pôžičku v ústnej forme, ktorej lehota splatnosti bola ponechaná na vôli žalovanej spoločnosti. V závere odvolania sa vyjadril k právnej istote a predvídateľnosti postupu orgánov verejnej

moci odkazom na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV.ÚS 690/2001. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, eventuálne ho zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Zároveň uplatnil nárok na náhradu trov konania.

3. Odvolanie žalobcu bolo doručené žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu dňa 20. 10. 2023 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 30.10.2023. Uviedla, že trvá na tom, že žalobcovi v tomto konaní sa nepodarilo dohodu účastníkov konania o vrátení poskytnutých finančných prostriedkov preukázať, a teda neunesol dôkazné bremeno. Ani opakovaným uvádzaním tvrdenia, že čas splatnosti bol ponechaný na vôli dlžníka, nie je možné preukázať záväzok žalobcu vrátiť finančné prostriedky, čomu nesvedčí žiaden v konaní produkovaný dôkaz. Tvrdenia žalobcu, že by mala byť lehota splatnosti ponechaná na vôli žalovanej spoločnosti, nebola žalobcom žiadnym relevantným dôkazom preukázaná, žalovaný toto poprel a žalobca na preukázanie svojich tvrdení neposkytol súdu žiaden dôkaz, pričom žalobca mal dostatok času na to, aby svoje návrhy predložil a nespôsobil tak prieťahy v konaní. V prípade nepreukázania existencie dlhu nemožno hovoriť o žiadnej lehote splatnosti. Žalovaný poukázal na znenie ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka a zvýraznil, že žalovaný sa nikdy nezaviazal žalobcovi a ani nikomu inému poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a žalobca tento záväzok žalovaného v konaní nijakým spôsobom nepreukázal. Časti výpovedí svedkov či sporových strán žalobca účelovo prispôsobuje potrebám svojho výkladu. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie vec správne posúdil a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania.

5. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu dňa 19.11.2023 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

6. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 28.11.2023. Opätovne zvýraznil, že z dokazovania pred súdom vyplynulo, že čas plnenia bol ponechaný na vôli dlžníka – žalovanej spoločnosti. Na tejto skutočnosti nič nemení ani tvrdenie žalovaného vo vyjadrení, že žalovaný sa nikdy nezaviazal žalobcovi a ani nikomu inému poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a žalovaný, ako aj prvostupňový súd, podľa názoru žalobcu izolovane, resp. účelovo interpretovali vyjadrenia žalobcu v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 9C/19/2018, v ktorom mal žalobca procesné postavenie svedka a nebol sporovou stranou. Žalobca mal za to, že prvostupňový súd, vzhľadom na vykonané dokazovanie, mal subsumovať nárok žalobcu, podľa ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nesubsumoval na prvom pojednávaní občianskoprávny nárok žalobcu pod § 564 Občianskeho zákonníka, hneď na druhom pojednávaní, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol zmenu žalobného návrhu a žiadal, aby súd určil, že pôžička, ktorú poskytol žalobca dňa 18.02.2011 vo výške 17.743,41 Eur sa stala splatnou 3 dni po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Žalobca tak učinil pred skončením dokazovania, a preto nepripustením návrhu žalobcu na zmenu žalobného návrhu odoprel súd žalobcovi súdnu ochranu. Výsledky konania pred súdom boli nesporne podkladom na konanie o zmenenej a včas uplatnenej žalobe, a preto postup súdu považuje za svojvoľný a porušujúci základné právo na súdnu ochranu. K uvedenému poukázal žalobca i na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom zvýraznil i rozhodnutie Ústavného súdu SR poukazujúce na základný princíp výkladu zmlúv, kde je prioritou výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti zmluvy, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie, eventuálne ho zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

7. Vyjadrenie žalobcu bolo doručené žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu dňa 15.12.2023 na vedomie.

8. K vyjadreniu zasielanému žalovanému na vedomie sa dňa 12.01.2024 vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu, pričom v obsahu vyjadrenia zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a prednesoch. Zvýraznil, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny

a nestotožňuje sa s názorom žalobcu, že by zo strany konajúceho súdu došlo k akejkoľvek účelovej interpretácii vyjadrenia žalobcu. Žalovaný zotrval na tom, že medzi ním a žalobcom nevznikol žiadny záväzkovoprávny vzťah, uvedenú skutočnosť žalobca v konaní žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal a tak neunesol dôkazné bremeno. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

9. Vyjadrenie žalovaného bolo odvolacím súdom doručené žalobcovi na vedomie dňa 22. 02. 2024.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Na základe podaného odvolania žalobcu, tak v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu a odvolacie dôvody žalobcu uvedené v jeho odvolaní, pri viazanosti odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1, CSP odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ako aj s jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje, pričom odvolací súd zároveň konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania, v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok; čo sa týka preskúmania veci samej odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby dospel k správny skutkovým a právnym záverom a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie je správne.

14. Nad rámec vyššie uvedeného, odvolací súd k jednotlivým odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné: V podanom odvolaní žalobca prostredníctvom právneho zástupcu namietal, že súd prvej inštancie prehliadal, že ponechanie času splatnosti pôžičky bolo ponechané na vôli žalovaného a skutkový stav nesubsumoval pod správnu právnu normu, resp. jej ustanovenie, keď súd prvej inštancie mal podľa názoru žalobcu postupovať a vec právne posúdiť podľa § 564 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a o tomto rozhodnúť. Zároveň v podanom odvolaní mal žalobca za to, že vykonaným dokazovaním predovšetkým výpoveďami sporových strán, ako i svedeckými výpoveďami, bolo dostatočne preukázané, že sporové strany medzi sebou ústne dojednali zmluvu o pôžičke.

15. Po oboznámení sa s obsahom odvolania, jednotlivými odvolacími námietkami, odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj celým obsahom spisového materiálu, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a nemožno mu vyhovieť.

16. V prejednávanej veci sa žalobca žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.743,41 Eur spolu s úrokom z omeškania zo sumy 17.743,41 Eur do zaplataenia, pričom žalobu skutkovo zdôvodnil a žalovaný nárok právne odôvodnil tvrdenou ústne dojednanou zmluvou o pôžičke. Žaloba uplatnená žalobcom je tak žalobou na plnenie v zmysle § 137 písm. a/ Civilného sporového poriadku (žaloba na splnenie povinnosti). Pri takto koncipovanom a vymedzenom žalobnom návrhu, súd prvej inštancie skúmal, či žalobca uniesol bremeno dôkazu, pokiaľ sa týka tvrdení o dôvodnosti uplatneného (žalovaného) nároku titulom neformálne dojednanej zmluvy o pôžičke. Pre rozhodnutie o žalobou uplatnenom nároku bolo potrebné, aby súd dokazovaním ustálil, či je

v konaní preukázaný tvrdený právny dôvod poskytnutia finančných prostriedkov žalobcom žalovanej spoločnosti, t.j. či je preukázaná okolnosť uzatvorenia (hoc i neformálne) zmluvy o pôžičke, včítane podstatnej náležitosti spočívajúcej v dojednanom záväzku dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť (veriteľovi). V prípade zistenia riadne dojednanej zmluvy o pôžičke súd ďalej skúma, či nastala jej splatnosť a či napriek uvedenej dlžník dojednaný peňažný záväzok (ne)splnil, alebo či ho plnil len čiastočne. Pokiaľ je v konaní vznesená námietka premlčania (hoc z opatrnosti), konajúci súd sa zaoberá i tou.

17. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v súdnej veci nebolo sporné, že žalobca previedol v prospech žalovanej spoločnosti finančné prostriedky vo výške 17.743,41 Eur, taktiež nebolo medzi sporovými stranami sporné, že za uvedené finančné prostriedky bolo zakúpené osobné motorové vozidlo, ktoré bolo zaradené do majetku žalovanej spoločnosti. Okolnosťou spornou, ktorú bolo v konaní dokazovaním potrebné zistiť bolo, či právnym dôvodom poskytnutia finančných prostriedkov bola práve vzájomne dojednaná pôžička.

18. Nie každé poskytnutie peňažných prostriedkov sa viaže na povinnosť tieto peňažné prostriedky vrátiť. Pre peňažné plnenie môže existovať akýkoľvek iný právny dôvod (darovanie, plnenie z inej zmluvy), prípadne sa môže jednať i o plnenie bez právneho dôvodu. S uvedenými sú tak spojené odlišné právne následky a rôzne sú potom i práva a povinnosti subjektov v takýchto právnych vzťahoch. V prejednávanej veci žalobca tvrdil a preukazoval dojednanie neformálnej zmluvy o pôžičke medzi ním a žalovanou spoločnosťou (konajúc prostredníctvom spoločníčky a konateľky, ktorá bola v danom čase partnerkou žalobcu); tvrdil, že žalovaná spoločnosť si dobrovoľne nespĺnila povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky žalobcovi v dohodnutej dobe vrátiť. Správne teda súd prvej inštancie, vychádzajúc z obsahu žaloby a skutkových tvrdení žalobcu skúmal, či žalobca predkladanými, či označenými dôkazmi preukázal dojednanie (dohodu) sporových strán, ako zmluvných strán, o povinnosti žalovaného poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť žalobcovi. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní konštatoval, že žalobca v tejto otázke neunesol bremeno dôkazu, súdu nepreukázal dohodu sporových strán o povinnosti žalovaného peňažné prostriedky vrátiť. V dôsledku absencie dojednanej povinnosti dlžníka (žalovaného) vrátiť veriteľovi (žalobcovi) plnenie, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je preukázané, že finančné prostriedky boli žalobcom žalovanému poukázané titulom pôžičky a preto nie je dôvodné rozhodnúť o uložení povinnosti žalovanému plniť žalobcovi špecifikovanú sumu.

19. Odvolací súd konštatuje správnosť záveru súdu prvej inštancie, keď je nutné konštatovať, že v konaní bola preukázaná len tá skutočnosť, že prvotne rodičia žalobcu poskytli žalobcovi poukázaním finančných prostriedkov na bankový účet sumu 17.743,41 Eur a následne žalobca poukázal uvedené finančné prostriedky v prospech účtu žalovanej spoločnosti, ktorej spoločníčkou a zároveň konateľkou bola v tom čase partnerka žalobcu, s ktorou žalobca neskôr uzatvoril manželstvo. Samotná suma 17.743,41 Eur bola žalovanému poskytnutá prevodom z účtu žalobcu dňa 18.02.2011, t.j. v čase, keď boli žalobca a konateľka žalovanej spoločnosti partnermi, neskôr manželmi, pričom konateľka žalovanej spoločnosti prijatie finančných prostriedkov nepoprela, nerozporovala, avšak od počiatku konania rozporovala tú skutočnosť, že by uvedené finančné prostriedky boli poskytnuté a mienené titulom pôžičky. Tvrdila, že uvedené finančné prostriedky boli od počiatku mienené a určené na kúpu motorového vozidla spoločnosti a tak na „podporu“, či „rozbeh“ podnikania. Uvedené tvrdenie konateľky žalovanej spoločnosti tak bolo proti tvrdeniu žalobcu, ktorý je však povinný pre úspech žaloby vo veci samej, uniesť bremeno dôkazu a svoje (druhou stranou rozporované) tvrdenie o existencii dohody (zmluvy) o pôžičke preukázať dôkazom. Uvedené sa však žalobcovi v konaní nepodarilo, keď o tvrdení povinnosti vrátiť finančné prostriedky vypovedal v konaní len sám žalobca a na jeho podporu vypovedali i svedkovia – rodičia žalobcu, pričom však vzhľadom na blízky rodinný vzťah a vzhľadom i na osobnú zainteresovanosť svedkov – rodičov žalobcu do predmetnej kauzy (keďže sa jednalo pôvodne o ich finančné prostriedky, úspory svedkov), nemohol ani súd odvolací vyhodnotiť uvedené výpovede ako objektívne, neovplyvnené blízky príbuzenský vzťahom k žalujúcej strane. Iným dôkazom existenciu, hoc i ústne dojednanej zmluvy o pôžičke medzi žalobcom a žalovanou spoločnosťou, žalobca v konaní nepreukázal a tak v konaní zostala nepreukázaná tá rozporovaná skutočnosť, že by bola medzi sporovými stranami dojednaná povinnosť poskytnuté finančné prostriedky vrátiť. V uvedenej otázke súd prvej inštancie dospel k správne záveru, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

20. Pokiaľ v podanom odvolaní žalobca poukázal na učené výroky právnej zástupkyne žalovanej spoločnosti, keď táto uviedla: „Nikdy nebolo dohodnuté, že by mali byť (finančné prostriedky, pozn.

žalobcu) niekedy žalovaným vrátené.“ a „Trvám na tom, že žiadna dohoda o vrátení finančných prostriedkov medzi žalobcom a žalovanou spoločnosťou nebola“, keď žalobca uvádza, že citované výroky implicitne potvrdzujú žalobcom tvrdenú skutočnosť, že čas splatnosti dlhu bol ponechaný na vôli žalovanej spoločnosti, uvedenej odvolacej námietke nemožno v žiadnom prípade prisvedčiť ako dôvodnej, nakoľko zo žalobcom uvádzaných výrokov vyplýva jednoznačné popretie existencie pôžičky, jednoznačné popretie povinnosti vrátiť finančné prostriedky a nijakým spôsobom z nich ani implicitne nevyplýva, že čas splatnosti dlhu bol ponechaný na vôli žalovanej spoločnosti. Pokiaľ uvedenými výrokmi, ako i v priebehu celého konania žalovaný sám, ako i prostredníctvom právneho zástupcu popieral samotnú existenciu dlhu v dôsledku nedojednávanej povinnosti peňažné prostriedky vrátiť, uvedené je potrebné striktne odlišiť od splatnosti existujúceho dlhu, resp. pôžičky. V súdnej veci nebola preukázaná existencia záväzku finančné prostriedky vrátiť, nebola preukázaná samotná existencia dlhu, pričom splatnosť dlhu by bolo možné posudzovať až sekundárne, v prípade preukázaného dlhu. V prípade nepreukázania existencie dlhu (povinnosti vrátiť peňažné prostriedky), nemožno uvažovať o splatnosti. V prejednávanej veci bolo preukázané výlučne poskytnutie finančných prostriedkov žalobcom žalovanému, avšak nebol preukázaný právny dôvod poskytnutia takýchto finančných prostriedkov, ktorý bol žalobcom tvrdený ako pôžička.

21. Pokiaľ v podanom odvolaní žalobca namietal, že na v poradí druhom pojednávaní uskutočnenom okresným súdom dňa 07.08.2023 navrhol zmenu žalobného návrhu tak, aby súd určil, že pôžička, ktorú poskytol žalobca dňa 18.02.2011 žalovanému sa stane splatnou 3 dni po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku, pričom namietal v odvolaní postup súdu, ktorým navrhovanú zmenu žaloby nepripustil, odvolací súd postup súdu prvej inštancie považuje za správny a nemožno konštatovať, že by uvedeným postupom súdu bolo odňaté alebo porušené právo sporovej strany na spravodlivý súdny proces.

22. Pôvodne podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť plniť, t.j. zaplatiť žalobcovi sumu 17.743,41 Eur. Na upomínací súd bol takýto návrh (žaloba) žalobcu podaný dňa 13.01.2023. Žaloba bola následne postúpená Okresnému súdu Banská Bystrica, ako súdu príslušnému na prejednanie, keďže žalobca v zákonom stanovenej lehote po podaní odporu proti platobnému rozkazu, navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 dňa 22.03.2023. Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, vykonal pojednávanie vo veci dňa 28. júna 2023, na ktorom vykonal dokazovanie prednesmi právnych zástupcov a výsluchmi sporových strán. Na uvedenom pojednávaní bol prítomný ako právny zástupca žalobcu, tak i právny zástupca žalovaného, kde dokazovanie bolo zamerané, vzhľadom na predmet konania a vzhľadom na dôkaznú iniciatívu žalobcu, na preukázanie tej skutočnosti, že medzi sporovými stranami, ako zmluvnými stranami, bola uzavretá neformálna (ústna) zmluva o pôžičke a že žalovaný, ako dlžník z uvedenej pôžičky, svoj záväzok aj napriek splatnosti pôžičky nesplnil. V rámci dokazovania k veci vypovedali sporové strany, dokazovanie bolo vykonané výpoveďami navrhnutých svedkov (rodičov žalobcu) a následne bolo odročené za účelom predloženia účtovnej evidencie vozidla zakúpeného zo žalovanej sumy, ktoré doklady bol žalovaný povinná súdu predložiť do 31.07.2023.

23. Až na nasledujúcom pojednávaní dňa 07.08.2023 v rámci prednesu právneho zástupcu žalobcu, tento uviedol, že žiada, aby súd určil, že pôžička, ktorú poskytol žalobca dňa 18.02.2011 žalovanému vo výške 17.743,41 Eur, sa stane splatnou 3 dni po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Uvedeným postupom – ústnym prednesom na pojednávaní žalobca jednoznačne zmenil žalobu, navrhovanou zmenou petitu žaloby vymedzil iný predmet konania, než pôvodnou žalobou vo veci samej, pre ktoré rozhodnutie bolo už vykonané potrebné dokazovanie. Návrh na pripustenie zmeny žaloby tak žalobca učinil na v poradí druhom pojednávaní, pričom zároveň takýto návrh nepredložil súdu v dostatočnom predstihu pred pojednávaním, za účelom oboznámenia sa s navrhovanou zmenou žaloby súdom. V nadväznosti na uvedené by bolo následne potrebné doručovať návrh žalobcu na zmenu žaloby protistrane a umožniť s uvedeným sa oboznámiť a vyjadriť v príslušných lehotách. Popísaný procesný postup žalobcu je tak v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti, ale tiež koncentrácie konania.

24. Žalobca zároveň popísaným procesným postupom žiadal konať o celkom odlišnom predmete konania a pôvodne uplatnenú žalobu na plnenie sumy 17 743, 41 Eur zmenil (resp. navrhol zmenu žaloby) na žalobu o určenie právnej skutočnosti. Pre rozhodnutie o veci o takto zmenenej žalobe o určenie splatnosti pôžičky by bolo potrebné vykonať iné dokazovanie, zamerané na zodpovedanie a preukázanie iných otázok, než aké dokazovanie bolo vykonané v prejednávanej veci, v konaní vedenom pred súdom od januára 2023. Žalobca, ako pán sporu, nesie zodpovednosť za procesný

úspech žaloby aj v tom smere, že pred podaním žaloby si musí ozrejmiť a byť vedomý, aké právo chce pred súdom uplatniť, preukázať a aký výsledok má záujem rozhodnutím súdu dosiahnuť. Pokiaľ žalobca po ôsmich mesiacoch vedeného súdneho konania navrhol celkom zmeniť charakter žaloby a vymedzil tak iný predmet konania, pričom tak učinil priamo prednesom na pojednávaní po vykonaní dokazovania, a to s prihliadnutím na výsledky z dokazovania vyplývajúce nesvedčiacie v jeho prospech, súd prvej inštancie postupoval procesne správne, keď zmenu žaloby nepripustil v zmysle ust. § 143 ods. 1 CSP, keďže výsledky dovtedajšieho dokazovania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Odvolací súd pripúšťa, že dokazovanie o prípadne zmenenej žalobe by bolo možné vykonať rovnakými, resp. obdobnými dôkaznými prostriedkami: výsluchom svedkov a výsluchom sporových strán, avšak uvedené by bolo potrebné zamerať na odlišné skutočnosti a okolnosti kauzy, preto v konečnom dôsledku je zrejmé, že by v konkrétnej veci bolo potrebné dokazovanie v celom rozsahu vykonať od počiatku, opätovne.

25. Navyše nemožno opomíňať, že žalobca sa k otázke splatnosti pôžičky vyjadril v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 9C/19/2018 v pozícii svedka, kde po zákonom poučení súdom o tom, že je povinný vypovedať pravdu, k otázke splatnosti totožných finančných prostriedkov poskytnutých rodičmi žalobcu žalobcovi a následne žalovanej spoločnosti uviedol, že splatnosť tvrdenej pôžičky bola dojednaná po dobe piatich rokov, t.j. do 18. 02. 2016. Uvedená svedecká výpoveď žalobcu učinená v konaní Okresného súdu Brezno sp. zn. 9C/19/2018, ako i výpovede rodičov žalobcu (ako strán sporu sp. zn. 9C/19/2018) boli v rámci dokazovania oboznámené i v prejednávanej veci z pripojeného spisu Okresného súdu Brezno sp. zn. 9C/19/2018).

26. V uvedenej súvislosti nemožno opomíňať ani ustanovenie § 157 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

27. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd postup súdu prvej inštancie, ktorým nepripustil zmenu žaloby považuje za správny a súladný s ustanovením § 143 ods. 1 Civilného sporového poriadku a odvolaciu námietku v tomto smere odvolací súd vyhodnotil za nedôvodnú.

28. Zároveň odvolací súd nemôže ponechať nepovšimnutú odvolaciu argumentáciu žalobcu o „povinnosti“ súdu pripustiť zmenu žaloby, ktorú podporil odkazom na judikát R 101/2002 s uvedením citácie: „Pripustnosť zmeny návrhu na začatie konania podľa § 95 ods. 1 CSP (teraz § 139 CSP, pozn. žalobcu) sa neobmedzuje len na konanie pred súdom prvého stupňa, ale v zmysle § 211 OSP (teraz § 378 ods. 1 CSP, pozn. žalobcu) možno tento návrh zmeniť aj pred odvolacím súdom“. Odvolací súd konštatuje nepoužiteľnosť žalobcom označeného judikátu vzhľadom na súčasnú právnu úpravu civilného sporového procesu účinnú už od 01. 07. 2016, keď priamo ust. § 371 Civilného sporového poriadku upravuje, že žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

29. Pokiaľ v závere odvolania žalobca argumentoval tiež rozhodnutím Ústavného súdu o preferencii platnosti právnych úkonov, odvolací súd uvádza, že uvedená zásada sa uplatňuje i v rozhodovacej praxi súdov prvej inštancie, ako i odvolacieho súdu. Preferenciu platnosti právnych úkonov je však potrebné odlíšiť od situácie, keď žalobca v konaní pred súdom nepreukázal podstatnú obligatórnu náležitosť tvrdenej zmluvy o pôžičke vyplývajúcu z ust. § 657 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu, ktorou povinnosťou dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu sa hoc i neformálne dojednaná zmluva o pôžičke odlišuje od iných právnych dôvodov poskytnutia plnenia.

30. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd viazaný dôvodmi odvolania, dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcu obsiahnuté v odvolaní, nie sú spôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho prvom meritórnem výroku, ktorým súd žalobu zamietol, potvrdil ako vecne správny.

31. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i výrok II. o trovách prvoinštančného konania, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %. Keďže žaloba žalobcu bola súdom prvej inštancie v celom rozsahu zamietnutá, celý procesný úspech v konaní pred súdom

prvej inštancie svedčí žalovanému, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radu advokátov. V súvislosti s uvedeným konaním tak žalovanému trovy preukázateľne vznikli, a preto súd prvej inštancie správne, postupujúc podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP uložil procesne neúspešnému žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v celom rozsahu. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny i v jeho závislom výroku II. o trovách prvoinštančného konania.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalobcu, tento nebol procesne úspešný ani z častí, keď odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Procesný úspech v odvolacom konaní tak v celom rozsahu prináleží žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní zastúpený právnym zástupcom a k odvolaniu žalobcu (a vyjadreniu) sa i vyjadroval, čím žalovanému preukázateľne trovy v súvislosti s odvolacím konaním vznikli. Odvolací súd preto uložil žalobcovi, ako procesne neúspešnej strane sporu v celom rozsahu v odvolacom konaní, povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o výške trov odvolacieho konania (citácia § 262 ods. 2).

33. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).